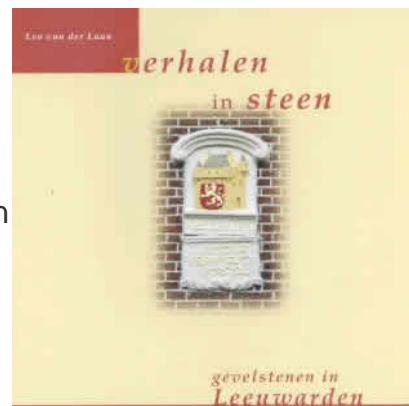

Catalogus van gevelstenen in Leeuwarden

N.B.: copyright L.F. v.d. Laan en NV Stadsherstel Leeuwarden. De onderstaande tekst is een aangepaste versie van het catalogusgedeelte van 'Verhalen in Steen, gevelstenen in Leeuwarden'(Leeuwarden 1998).

De catalogus bestaat uit drie delen, die alle alfabetisch geordend zijn op adres. Het eerste deel omvat alle gevelstenen in de open lucht en in de twee openbare verzamelingen in Leeuwarden, het Fries Museum en Museum het Prinsessehof, die meer zijn dan louter jaarsteen of naamsteen. Tenzij anders vermeld bevinden deze stenen zich in de voorgevel van het genoemde gebouw. De datering geeft aan wanneer de steen (vermoedelijk) oorspronkelijk vervaardigd is. De toevoegingen -A, -B, -a, -b, -c, en -d achter de vermelde eeuw zijn een precisering van de datering; ze geven resp. de eerste of tweede helft van de eeuw, of het eerste, tweede, derde of vierde kwart van de eeuw aan. In sommige gevallen bleek datering lastig te zijn; dan wordt alleen een richting gegeven. Deel twee is een lijst in beknopte vorm van alle gevelstenen die alleen jaar- of naamsteen zijn. Het laatste, derde deel omvat een kleine selectie van opvallende stenen die tot de grensgevallen kunnen worden gerekend.

In de open lucht:

Achter de Beurs 2

woning bij vm. Coöperatieve Zuivelbank, thans Frieslandbank
Voorstelling van een boterton. Opschrift "1662 / DE BOTERTON". Herkomst onbekend; de steen zou in 1918 gevonden zijn bij graafwerkzaamheden ter voorbereiding van de bouw van het vorige bankkantoor op dit perceel. In 1936/'37 geplaatst in bestaand bankgebouw.

1662

73½ x 51 cm

zandsteen

Achter de Hoven 309-311

woningrij

Gedenksteen van een spaarvarken met een woning als maaginhoud. Opschrift "BOUWKAS / NOORD NEDERLANDSE GEMEENTEN / een eigen huis / 1000ste woning / 13 oktober 1950".

1950
45½ x 57 cm
kalksteen

Achter de Hoven 120

schoolgebouw

Twee wapenstenen van de familie Vegilin van Claerbergen met "JOURE." en "CUNO FEGELI 1300 / FRIBOURG." en twee tekststenen met "FUNDATIE" en "FRIBOURG". Afkomstig uit de voorgevel van het Fundatiehuis Fribourg aan Achter de Hoven te Leeuwarden, gesticht omstreeks 1872 als onderdeel van "eene verblijfplaats van minvermogenden", gesloopt omstreeks 1980. Herplaatst in 1992 in een uitbreiding van het op hetzelfde perceel verrezen schoolgebouw.

ca. 1872

wapenstenen 50 x 50 cm, tekststenen resp. 25 x 50 cm en 24 x 103 cm

zandsteen

Amelandsstraat 12

winkelhuis

Voorstelling van een kuiper met een hamer in de hand en een vuurkorf naast zich.

Jaarstenen met "ANNO" en "1686".

1686

30½ x 22 cm (jaarstenen 19½ x 29½ cm)

zandsteen

Archipelweg 47-95a

woningcomplex

Voorstelling van een Indisch langhuis (in houtkleur). Fries opschrift "IN YNDYSK LANGHÛS" (een Indisch langhuis). Vervaardigd door Hans 't Mannetje.

1997

61½ x 65 cm

kalksteen (Bianco del Mare)

Arendsstraat 22 t/m 30

vm. kaaspakhuis, thans woongebouw

Voorstelling van een dubbele zwarte arend. Onderschrift "INDE SVARTE AERNDT". De herkomst van de steen is onduidelijk. De vermoedelijk zeventiende-eeuwse, van elders afkomstige steen is in 1788 geplaatst in een nieuw buurtje van acht woningen op de Verlaatsdwinger, dat daarna Arendsklooster ging heten. Na de sloop van de woningen, kort na 1900, verrees een kaaspakhuis, waarin de steen opnieuw is herplaatst.

XVII?

64½ x 54½ cm

zandsteen

Bagijnestraat 63

woon/bedrijfspan (zijgevel)

Voorstelling van de Westerkerk (eertijds kloosterkapel van de Grauwe Bagijnen). Opschrift "KE RC". Tekst- en jaarsteen in cartouche-vorm met "WESTER" en "A° 1653". Afkomstig uit het afgebroken pand Bagijnestraat 43, in 1930 verworven door het Fries Museum, in 1994 gerestaureerd en herplaatst in het pand Bagijnestraat 63 naast de Westerkerk.

1653

59½ x 81½ cm (tekst- en jaarsteen 23½ x 43 cm)

zandsteen

Bagijnestraat 52

woonhuis

Wapensteen in Lodewijk XIV-trant met het alliantiewapen Nauta-Buma (lakenkoper Roelof Nauta en Antje Buma). Jaarstenen in cartouche-vorm met "ANNO" en "1725".

1725

45½ x 87 cm (jaarstenen 30 x 59½ cm)

zandsteen

Bij de Put 3

winkelhuis

Voorstelling van een smalschip, vermoedelijk een beurtschip. Het scheepstype kwam voor van het derde kwart van de zeventiende tot en met de achttiende eeuw.

XVII-B?

55 x 52 cm

zandsteen

Bij de Put 36

woonhuis (gevel Bij de Put)

Wapenstein in barokke trant met blindgekapt alliantiewapen, gecombineerd met kleermakersattributen: een schaar, passer en vermoedelijk een naald. Jaarstenen in cartouche-vorm met "ANNO" en "1687".

1687

58 x 42 cm (jaarstenen 24 x 48 cm)

zandsteen

Bij de Put 36

woonhuis (gevel Slotmakersstraat)

Wapenstein met een afgesleten of blindgekapt wapen en het onderschrift "A° 1687".

Op het wapenschild zijn fragmenten waar te nemen van de vleugels van een heraldische dubbele adelaar.

1687

58 x 29½ cm

zandsteen

Blokhuisplein 18

woonhuis

Voorstelling van een leihamer. Opschrift "IN DE LEYHAMER". Vermoedelijk afkomstig uit Druifstreek 59 en tussen 1715 en 1744 naar Blokhuisplein 18 verplaatst. De leihamer is in 1988 gereconstrueerd.

ca. 1613

44 x 39 cm

zandsteen (steen) en kunsthars (leihamer)

Bollemansteeg 64

herenhuis

Voorstelling van een stier. Opschriften "VGL.MNL.BUL-GR.fallos" en "19 DE BOLLE 92". Vervaardigd door Hans 't Mannetje.

1992

59 x 88 cm

kalksteen (Bianco del Mare)

Breedstraat 55

winkelhuis

Wapenstein met blind wapen en krullende acanthusbladeren in barokke trant. Opschrift "1925". Breedstraat 55 dateert uit 1925. Vermoedelijk is de steen afkomstig uit een voorganger van het bestaande pand en is bij de herplaatsing het herbouwjaar aangebracht.

XVII

43 x 49 cm

zandsteen

Breedstraat 65

woonhuis

Voorstelling van metselgereedschap: twee kaphamers en een gekroonde troffel. Onderschrift "ANNO.1667". Afkomstig uit een afgebroken huis aan de Arendstuin, verworven door het Fries Museum, in 1998 gerestaureerd en herplaatst.

1667

36 x 48 cm

zandsteen

Cyprianussteeg 4

woonbedrijfspan (zijgevel)

Tekststeen met "INDE HEERE STRAET / 16 18 / iD". Afkomstig uit het gesloopte pand Heerestraat 25, in 1968 geschonken aan het Fries Museum en in 1998 gerestaureerd en herplaatst. Het monogram kan van een steenhouwer zijn; de prominente plek op de steen zou er dan op kunnen duiden dat de steen voor eigen gebruik is vervaardigd.

1618

25 x 65 cm

zandsteen

Dirk Zeperweg 2

Verzorgingshuis De Hofwijck (bij hoofdentree)

Stichtingssteen met flankerende figuren van een oude man en een oude vrouw, afkomstig uit de voorgevel van het in 1758 gestichte Diaconiehuis van de Hervormde Gemeente, later in de voorgevel van De Hofwijck, beide aan de Grote Kerkstraat. Opschrift "DIT HUIS EN ERF, TOEBEHOORD HEBBENDE AAN EEN TAK VAN HET ADELYK GESLAGTE VAN AYLVA / EN VELE JAREN GEBRUIKT TOT DES LANDS MUNTE, IS EINDELYK GEKOGT DOOR DE DIACONIE DER / GEREFORMEERDE GEMEENTE DESER STAD, WELKE HET SELVE TOT EEN OUD MANNEN EN VROUWENHUIS / HEEFT LATEN VERANDEREN, EN HEEFT OP VERZOEK DER DIACONEN, HARE DOORLUGTIGSTE HOOGHEID /

MEVROUW DE EERSTE DOUARIERE VAN ORANGE EN NASSAU etc.etc.etc.,
GEBOREN LANDGRAVINNE VAN / HESSENCASSEL etc.etc.etc., DE EERSTE
STEEN AAN DIT HERBOUWDE HUIS LATEN LEGGEN DOOR DEN / HOOG WEL
GEBOREN HEERE ROBBERT HENDRIK BARON VAN HAMBROEK, HEER VAN
AVENHORST EN WELEVELT, / HARE DOORLUGTIGSTE
HOOGHEIDSKAMERHEER OP DEN 22 MAART 1758. / VERBOUWD 1873 -
AFGEBROKEN EN HERBOUWD 1930-31 / OPNIEUW GEBOUWD IN
CAMSTRABUREN 1986-'87 / EN GEOPEND OP 15 MAART 1988 DOOR DRS.
R.F.M. LUBBERS, MINISTER PRESIDENT / HOC TEMPORE". De flankerende
figuren in Lodewijk XV-trant zijn in elk geval door Jacob Sijdses Bruinsma
vervaardigd. In 1988 zijn steen en figuren herplaatst bij de nieuwbouw van De
Hofwijck.

1758/'59, aanvullingen 1873 en 1930/'31

68 x 180 cm

hardsteen

Doelestraat 2-4

vm. woonhuis, thans Fryske Akademy (geveltop binnenplaats)

Voorstelling van een doodshoofd en een tekststeen met het Latijnse opschrift "MORS
OMNIA SOLVIT" (De dood lost alles op). Oorspronkelijk waren er twee
doodshoofden, waarvan een in 1972 is ontvreemd.

XVII?

doodshoofd 21 x 36½ cm, tekststeen 41½ x 275 cm

zandsteen

Druifstreek 53

winkelhuis (zijgevel)

Tweedelige steen met de voorstelling van een uit de wolken stekende hand met een
leihamer. Afkomstig uit hetzelfde winkelhuis aan de Druifstreek, hoek Nieuwe
Oosterstraat, in 1881 geschonken aan het Fries Museum en in 1998 gerestaureerd
en herplaatst.

XVII-B

56 x 83 cm

zandsteen

Eebuurt 10

herenhuis met koetshuis

Voorstelling van een hoefijzer, hangend aan een lint in Lodewijk XVI-trant. Afkomstig
uit het afgebroken pand Sint Jacobsstraat 8, in 1880 verworven door het Fries
Museum en in 1998 gerestaureerd en herplaatst.

XVIII d

67 x 36½ cm
zandsteen

Eewal 43

woonhuis

Tekststeen met "Ik hakte een / acte in steen". In het opschrift zijn de handschriften verwerkt van notaris W.J. Adema ("Ik hakte een") en notaris E. de Lange ("acte in steen"), die vanaf begin jaren-zeventig tot halverwege de jaren-negentig in het pand waren gevestigd. Vervaardigd door Hans 't Mannetje.

1991

43 x 70½ cm

kalksteen (Bianco del Mare)

Eewal 50

herenhuis

Voorstelling van een engelenkopje en een gekroonde hamer (vermoedelijk fijnsmeed-gereedschap), in Lodewijk XIV-trant. In 1972 herplaatst in Eewal 50. De herkomst is onbekend; vóór de herplaatsing was de steen opgenomen in de collectie van Museum het Prinsessehof.

XVIII-A

56½ x 46 cm

zandsteen

Eewal 52

herenhuis

Voorstelling van een bewapende koopvaarder onder zeil met vlaggen in top. Opschrift "A F R" op één der vlaggen. Begin jaren-1970 herplaatst in Eewal 52. De herkomst is onbekend; voor de herplaatsing was de steen opgenomen in de collectie van Museum het Prinsessehof.

XVII-A

63½ x 69 cm

zandsteen

Eewal 58

woonhuis

Tweedelige steen met een voorstelling van de H. Jakobus. Onderschrift "D.IONGE.S.IACOB". Afkomstig uit het pand Maria Annastraatje 9, omstreeks 1910 verplaatst naar Muggesteeg 1 en na sloop van dit pand opgenomen in de collectie

van Museum het Prinsessehof. In 1973 herplaatst aan de Eewal.
ca. 1550
76½ x 47½ cm
zandsteen

Eewal 78

woonhuis
Voorstelling van een leihamer. Opschrift "16 11 / DeRCK.ALLES".
1611
40½ x 29½ cm
zandsteen

Emmakade 96a

herenhuis
Voorstelling van een aalscholver. Vervaardigd door W.C. Brouwer?
1919
53½ x 38½ cm
terracotta (geelbakkend), deels geglazuurd

Gedempte Keizersgracht, achter Nieuwe Oosterstraat 19

vh. zelfstandig pand Gedempte Keizersgracht 44
Voorstelling van een retort (destilleerketel) en een vat. Opschrift "ANNO 1647".
1647
36 x 45 cm
zandsteen

Gouverneursplein 39

herenhuis
Voorstelling van een ooievaar welks hals door een dolk wordt doorboord. Opschrift "in de Ojevaer" op een banderolle. Afkomstig uit het gesloopte pand Weaze 38, tussen 1937 en 1940 opgenomen in de collectie van Museum het Prinsessehof, kort vóór 1970 herplaatst aan het Gouverneursplein.
XVII-B/XVIIIa
44 x 43½ cm
zandsteen

Groeneweg

Prinsentuin (zijgevel vm. schoolgebouw)

Gedenksteen in eclectische, overwegend neorenaissancistische trant, vervaardigd door W.B.G. Molkenboer. Opschrift "TER HERINNERING / AAN / WILLEM FREDERIK GRAAF VAN NASSAU / STADHOUDER VAN FRIESLAND / 1640-1664; / DIE / NA HET EINDE VAN DEN TACHTIGJARIGEN STRIJD, / WAARIN VADER EN BROEDER / VOOR 'S LANDS VRIJHEID HET LEVEN LIETEN, / DEZEN LUSTHOF / ALS EEN WERK DES VREDES / HEEFT AANGELEGD." Maker W.B.G. Molkenboer, ongesigneerd.

1879/'80

240 x 240 cm

kalksteen (Savonnière)

Groningerplein 4

herenhuis

Voorstelling van Het Gezin, in Art Déco-stilering. Tevens een vijfdelig teksttableau met het opschrift "Bouw.Godvertrouw". Vervaardigd in opdracht van architect, directeur der Gemeentewerken en eerste bewoner L.H.E. van Hijckama Vlieg, door W.C. Brouwer?

1920

Het Gezin 118 x 52 cm, teksttableau 28 x 126½ cm
terracotta (geel- en roodbakkend)

Groningerstraatweg 2

vm. kantoor Gemeentelijke Lichtbedrijven

Voorstelling in neoclassicistische trant van drie allegorische figuren (een mannenfiguur geflankeerd door twee vrouwenfiguren met een Romeins olielampje en een toorts), een leeuw en twee wapenschilden met resp. de stadsleeuw en de ineengestremgelde letters "GLB" (Gemeentelijke Lichtbedrijven). Jaarsteen met "19 / 49". Vervaardigd door Antje Kessler.

1949

128 x 293 cm

kalksteen

Grote Hoogstraat 35

woonhuis

Wapensteen met "I.V.Pruisen" en jaarstenen met "ANNO" en "1653". Herkomst onbekend, vóór de herplaatsing opgenomen in de collectie van Museum het Prinsessehof, in 1978 herplaatst aan de Grote Hoogstraat.

1653

58½ x 44½ cm
zandsteen

Grote Hoogstraat 14

winkelhuis

Voorstelling van een os, staande op een plint met het opschrift in het "INDE FETTE OS". Jaarstenen met "ANNO" en "1664". In het pand hebben, waarschijnlijk zonder onderbreking, van 1586 tot 1716 vleeshouwers gewoond en gewerkt.

1664

69 x 57½ cm (jaarstenen 29½ x 54½ cm)
zandsteen

Grote Kerkstraat 9-11

Museum het Princessehof (tuin)

Voorstelling van de buste *en profil* van een muzelman, in Lodewijk XV-trant. Opschrift "T TURKSHOFT". Afkomstig uit het pand Nieuwestad 72.

XVIIIc

74 x 71½ cm
zandsteen

Grote Kerkstraat 17

vm. stadhoudelijke rijsschool en stallen

Wapenschilden, in classicistisch-barokke trant, met het wapen van Friesland (links) en een blindgekapte wapen (rechts) dat waarschijnlijk het wapen van Nassau heeft gedragen (teruggebracht in schilderwerk). Opschrift "FRISIA" op het wapen van Friesland. Het complex is in 1938/'39 afgebroken en herbouwd door gemeente-architect J. Zuidema met gebruikmaking van de originele zandstenen onderdelen.

1679/'80

95 x 63 cm
zandsteen

Grote Kerkstraat 29

vm. Bumabibliotheek, thans Gemeente-archief (zijgevel voorplein)

Wapenstein met het wapen van de familie Unia van Blija (een Franse lelie met twee korenaren). Onderschrift "16 00". Afkomstig uit de achtergevel van het huis Nieuwestad 55, in 1923 verworven door het Fries Museum, in 1998 gerestaureerd en herplaatst aan de Grote Kerkstraat.

1600

62 x 48 cm
zandsteen

Grote Kerkstraat 43

woonhuis

Tweedelige steen, delen van verschillende ouderdom. Oudste gedeelte met de voorstelling van een middeleeuwse torenstins onder een zadeldak met arkeltorens en tegen de muur een wapen met een klimmende leeuw. Onderschrift "AED LEVWERD". Jongere tekststeen met het opschrift "1171 / VERNIEUT / 1762" en een vermoedelijk meesterteken en monogram "MB" van de steenhouwer. De gebogen bovenlijst met voluutvormige beëindigingen dateert mogelijk eveneens uit 1762. 1471 of 1571?, aanvulling 1762
stins 59 x 36 cm, voluutlijst b. 49½ cm en tekststeen 28½ x 40 cm
zandsteen

Grote Kerkstraat 69

woonhuis

Twee meerdelige gevelstenen, een wapensteen met het onderschrift "HET WAPE[N] VAN IERUSALEM" en een stichtingssteen met "ANNO / 1641" en daaronder "HERBOUDT AE° 1768". Uitgevoerd in eenvoudig renaissancistisch rolwerk. Vroeger had de wapensteen het onderschrift 'Int Wape [...]'.
1641, aanvulling 1768
41 x 73½ cm
zandsteen

Grote Kerkstraat 10a

vm. M.M.S., thans kantoor (zijgevel aan steeg)

Voorstelling van een passer en een winkelhaak. Opschrift "M D" (initialen?) in de bovenhoeken; mogelijk hebben in de onderhoeken eveneens (afgesleten) letters gestaan en wel "H O". Afkomstig uit Nieuweburen 122, in 1937 geschonken aan het Fries Museum, in 1998 gerestaureerd en herplaatst aan de Grote Kerkstraat.

XVIII

29½ x 37 cm
zandsteen

Grote Kerkstraat 36 t/m 112

vm. verzorgingshuis De Hofwijck

Driedelige gedenksteen met een voorstelling van de vroeger op dit perceel staande Holdingastins, later 's stads Munt (1693-1756), geflankeerd door twee tekststenen. Opschriften "HOLDiNGA / STiNS", "1.TiMOTH.6.J / Munt" en "ViTAULiUM / DE / HOFWiJCK". Vervaardigd door Hans 't Mannetje.

1992

stinssteen 75 x 98½ cm, tekststenen 75 x 80½ cm
kalksteen (Bianco del Mare)

Grote Kerkstraat 36 t/m 112

vm. verzorgingshuis De Hofwijck

Stichtingssteen met het opschrift "Ter Eren Godts . hebben luffroW / Mary Tziarda Wedue Van Ritsko / Van Eisingha . en Reinsck Iorits / Andringha Wedue Van sierck Walles / Hendrick hendricks Korting Van diest / eertits burger deser Stadt Leuwerde / tot op bouwinghe deser 10 kaemere / Gegeve . sekere soma gelts . om Van / Schaemelle WeduWe . Lidmate . deser / christelicke Gemeinte beuoent te / Worden . om Goedes Wille . A° 1607". Afkomstig uit de Bollemanskamers in de Bollemanssteeg, verbouwd in 1762 (zie volgende gevelsteen) en nogmaals in 1886. In 1931 herplaatst in het op deze lokatie verrezen complex van De Hofwijck.

1607

79½ x 80 cm
zandsteen

Grote Kerkstraat 36 t/m 112

vm. verzorgingshuis De Hofwijck

Stichtingssteen met een opschrift, verwijzend naar een erboven aangebrachte steen (zie vorige gevelsteen). Opschrift "Boven Gemelde Kamers / in den Jaare 1762 door de Diaconen / herbouwd en Geschikt tot een Siek / en Swakkamer voor arme Leedematen / Deeser Gemeente". In 1931 herplaatst in het op deze lokatie verrezen complex van De Hofwijck.

1762

51 x 80 cm
zandsteen

Grote Kerkstraat 114 t/m 210

Oud Sint Anthony Gasthuis

Stichtingssteen met het opschrift "1728 den 24 Mayus / Dit huis Antony Syn gebouwen / Voor weduw en wedenaar en ge= / trouden: Voor knecht en maagt / waar toe meer geseidt: Heeft Bar= / tollomeus Claasen aen dit gebouw / den Eersten steen geleidt". Afkomstig uit het in aanzet middeleeuwse Sint Anthony Gasthuis en

na sloop daarvan herplaatst in de vervangende nieuwbouw van 1878/'80.
1728
43 x 56½ cm
zandsteen

Grote Kerkstraat 230

woonhuis
Voorstelling van een gekroonde geopende schaar. Opschrift "I.F". Afkomstig uit een woonhuis te Ee, in 1926 verworven door het Fries Museum, in 1997 herplaatst aan de Grote Kerkstraat.
XVIII
28½ x 14½ cm
baksteen (gebeeldhouwd)

Gymnasiumstraat 36

schoolgebouw christelijk Gymnasium
Zestien tableau's met gestileerde voorstellingen in Art Déco-trant, die de schoolvakken en algemene levensbeginselen uitbeelden. Alle met een onderschrift: "STRYD", "PLANTKUNDE", "SCHEIKUNDE", "AARDRIJKSKUNDE", "WYSHEID", "WILSKRACHT", "GELOOF", "DE SCHRIFT", "GEEST", "GEBED", "ARBEID", "STUDIE", "HISTORIE", "WISKUNDE", "NATUURKUNDE" en "VERHELDING". Voorts tweedelig schoolnaam-tableau met "CHRISTELIJK GYMNASIUM".
1922
42 x 32 cm
terracotta (roodbakkend)

Harlingerstraat 26

Sint Dominicus-kerk (toren)
Ronde wapenstein met het leliënkruis van de Nederlandse provincie van de Orde der Dominicanen. Het vrijwel geheel afgesleten, Latijnse opschrift luidde: "LAU[DARE, BENEDI]CE[RE, PRAEDIC]ARE" (loven, zegenen, preken). Mogelijk vervaardigd door H.J. Etienne.
1936
doorsnede ca. 115 cm
tufsteen

Harlingerstraatweg 1

villa

Voorstelling van een bijenkorf.
1932
58 x 59½ cm
zandsteen

Heerestraat

Provinciehuis (achtergevel Heerestraat)
Wapenstein, in de vorm van een rolwerkcartouche met kwabachtig ornament, met het alliantiewapen van een onbekend echtpaar. Afkomstig uit de achtergevel van het in 1971 afgebroken pand Oude Oosterstraat 11, in hetzelfde jaar verworven door het Fries Museum, in 1998 gerestaureerd en herplaatst aan de Heerestraat.
XVIIb/c?
53 x 91½ cm
zandsteen

Heliconweg 40a

kantoor Koninklijke Buisman (zijgevel Beetsstraat)
Voorstelling van een boterton. Opschriften "16 03" en "INT.GOLDE[N].BOTER.VAT" op een banderolle. De herkomst is onbekend; vóór de herplaatsing in 1980 lag de steen in de kelder van het vroegere onderkomen van Buisman, Willemskade 38.

[In 1999 of 2000 verwijderd en vermoedelijk meegenomen door Buisman]

1603
49½ x 40½ cm
zandsteen

Helmersstraat 11

woonhuis
Gedenksteen met de voorstelling van een olielampje, symbool van de Stichting Pelita die steun verleende aan de na 1945 gerepatrieerde slachtoffers van de Japanse bezetting. Opschrift "PELITA". Maker onbekend.
1950/'51
14 x 19½ cm
terracotta (roodbakkend)

Huizum Dorp 100

woonhuis (zijgevel)

Stichtingssteen met het opschrift "Den i Augustus i828 / is Gelegt de Eerste Steen / Door Age-L-Kalsbeek alleen / Oud.7.Jaren en - / Rust op 264 Palen - / en 20000 Steenen / Die hier dit huis de vastheit Leenen". Afkomstig uit de afgebroken waterherberg De Pels op de Froskepôle, in 1980 herplaatst in Huizum.

1828

51½ x 69½ cm

hardsteen

James Wattstraat 25

bedrijfspannd

Voorstelling van drie vergulde kronen. Opschriften "17 70" en "DE 3 GOUDEN KROONEN" op een banderolle. Afkomstig uit de oliemolen van zeepzieder Jan Zeper aan het Pollepaed te Snakkerburen.

1770

69 x 119½ cm

zandsteen

Keizersgracht 1

vm. gevangeniswoning

Voorstelling van een druiventros aan een bebladerde steel. Onderschrift met een beschadigd jaartal "DIT IS DE KEISERSGRACHT / GEGRAVEN 16[.]". Afkomstig uit de zijgevel van het afgebroken pand Druifstreek 65, waarin onder meer een brouwerij gevestigd is geweest. In 1904 geschonken aan het Fries Museum en in 1998 gerestaureerd en herplaatst op hetzelfde hoekperceel.

XVIIa/b

84 x 28½ cm

zandsteen

Keizersgracht 9-11

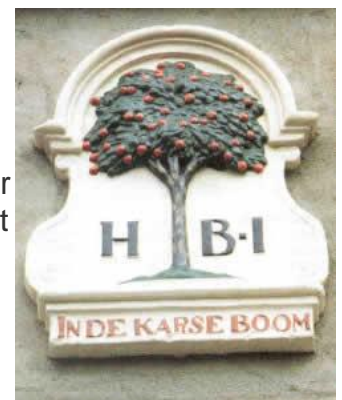
vm. cipierswoning

Voorstelling van een kersenboom met bladeren en vruchten. Opschriften "IN DE KARSEBOOM" en "H B-I", de initialen van Harmen Beerents-Joncker of -Jonckerts. Afkomstig uit de voorganger van het bestaande pand Keizersgracht 9, in 1901 verworven door het Fries Museum en in 1998 gerestaureerd en herplaatst.

ca. 1672

51½ x 39 cm

zandsteen

Kleine Hoogstraat 2

winkelhuis (zijgevel Eewal)

Tekststeen met "BESINT.U / WEL. / 1.6.5.8.". Afkomstig uit het pand Oostergrachtswal 1, waarschijnlijk in 1881 geschonken aan het Fries Museum, in 1998 gerestaureerd en herplaatst aan de Eewal.

1658

28½ x 28½ cm

zandsteen

Klein Schavernek 14

woonhuis

Voorstelling van een trekschuit. Opschrift "IAH 1762 AHS". Het betreft een kunsthars replica van een houten gevelbord uit de collectie van het Fries Museum, afkomstig uit het afgebroken stalgebouw van de Bolswarder trekschippers aan de Torenstraat 17.

1989

40 x 30 cm

kunsthars

Korfmakersstraat ong.

vm. woonhuis, thans onderdeel Provinciehuis

Voorstellingen in neorenaissancistische trant van een schrijvende hand met een pennenvaar en van een inktpot waarin een pennenvaar staat. Jaarstenen in rolwerkcartouche-vorm. Opschriften "ANNO" en "169[.]", "RENO- / VATUM" en "ANNO / 1893". Het woonhuis is in 1893 gerestaureerd door rijksbouwmeester J. van Lokhorst, die twee gevelstenen liet aanbrengen welke het jaar van herstel aangeven.

169[.] en 1893

169[.]-stenen 18½ x 39 cm, 1893-stenen 40½ x 49½ cm

zandsteen

Margaretha de Heerstraat 3/Wybrand de Geeststraat 85

dubbel woonhuis (hoekerker)

'Portret' van de Friese schilder Wybrand de Geest. Opschrift "Wybrand de Geest."

ca. 1910

doorsnede ca. 45 cm
natuursteen (op een kunststeen-tableau)

De Merodestraat 3

Koopmans Meelfabrieken (zijgevel kantoor)
Voorstelling van een allegorische vrouwenfiguur met attributen (een volle korenaar, drie zakken meel en een graanmolen) en twee wapenschilden. Opschrift "1876-1951 / LAAT ALLES EERLIJK EN / MET ORDE GESCHIEDEN". Monogram-achtig gesigneerd.
1951
186 x 98 cm
kalksteen

De Merodestraat 3

Koopmans Meelfabrieken (voorgevel fabrieksgebouw)
Voorstelling van drie vogels. Opschrift "UCO KOOPMANS / PRESIDENT / COMMISSARIS / SLOEG HIER / DE EERSTE PAAL / JO KOOPMANS / OUDSTE DIRECTEUR / WAS DE BOUWER / AL DUURT HET LANG / TOCH SLIJT 'T ZACHTE / GRAAN HET WREEDE / STAAL EN HARDE HOUT / DOOR SNELLE GANG / 1957". Monogram-achtig gesigneerd.
1957
120 x 70 cm
kalksteen

Monnikemuurstraat 107

winkelhuis
Voorstelling van een kersenboom. Opschriften "H B-I T T" (initialen voor Harmen Beerents-Joncker of -Jonckerts en Trijntie Tiallinghs) en "IN DE KARSEBOOM". Jaarstenen met "ANNO" en "1678". Het pand is in 1938 geheel vernieuwd met hergebruik van de gevelstenen.
1678
61 x 51 cm (jaarstenen 29 x 57½ cm)
zandsteen

Monnikemuurstraat 123

woonhuis (zijgevel)
Stadswapen van Leeuwarden met een beschadigd, incompleet jaartal "[1]6 [..]". Afkomstig uit een omstreeks 1870 afgebroken pand aan de Wortelhaven (ter plaatse

van Eewal 94), in 1881 geschonken aan het Fries Museum en in 1998 gerestaureerd en herplaatst.

XVII

45 x 39½ cm

zandsteen

Monnikemuurstraat 72

vleugel vm. Ritske Boelema Gasthuis

Gedenksteen met een voorstelling van de eerste vestiging van het Ritske Boelema Gasthuis in de verschijningsvorm vanaf 1632, met twee hoofdgebouwen aan de Monnikemuurstraat, verbonden door een muur met een poort. In 1849 verhuisde het gasthuis naar de Turfmarkt. De gevelsteen is opgenomen in een bouwrestant van het oorspronkelijke gasthuis. Opschrift "RITKSE BOELEMA / GASTHUIS / 1623 1849". Vervaardigd door Hans 't Mannetje.

1992

43½ x 54½ cm

kalksteen (Bianco del Mare)

Nieuwe Oosterstraat 30

Evangelisch Lutherse Kerk

Stichtingssteen in Lodewijk XV-trant met het opschrift "DOOR DEN ZEGEN VAN GOD / DE GUNST VAN 'S LANDS VADERLIJKE OVERHEDEN / EN / DE CHRISTLIJKE MILDAADIGHEID / VAN / DE GEZAMENLIJKE INGEZEETENEN DEEZER STAD / EN DE LEDEN DER EVANGELISCH-LUTHERSCHE GEMEENTE TE AMSTERDAM / IS DIT HUIS GEBOUWT / MDCCLXXIV". Waarschijnlijk vervaardigd door Dirk Embderveld.

1774

221 x 161 cm

zandsteen

Nieuwestad 1

Café De Vrouwenpoort (zijgevel)

Stadswapen van Leeuwarden, hangend aan een lint dat door een oog gaat. Opschriften "1567" en "WAPE[N].VA[N].LEWARD".

Afkomstig uit het vm. tolhuis aan de Zwarteweg

(Groningerstraatweg), in 1881 verworven door het Fries Museum, in 1998 gerestaureerd en herplaatst.

1567

59 x 42½ cm

zandsteen

Nieuwestad 27

winkelhuis (zijgevel Burmaniastraat)

Wapensteen in barokke trant met een gedeeltelijk blindgekappt alliantiewapen. In 1894 gevonden in de grond van een afgebroken huis aan de Burmaniastraat, in hetzelfde jaar geschonken aan het Fries Museum, in 1998 gerestaureerd en herplaatst aan de Burmaniastraat.

XVII

39 x 37½ cm

zandsteen

Nieuwestad 91

winkelhuis (achtergevel voorhuis)

Voorstelling van een korenbloem. Opschrift "CORNBLOM". Mogelijk oorspronkelijk niet bij het pand behorend doch eventuele herkomst onbekend.

XVII?

57 x 35½ cm

zandsteen

Nieuwestad 91

winkelhuis (verbinding tussen voor- en achterhuis)

Wapensteen met het alliantiewapen van Haye Hayes van Rinia (links) en Beatrix Matthijsdochter van Liauckama (rechts) van Makkum (zie voor meer informatie de [website van M.H.H. Engels](#)). Opschrift "16 24". Mogelijk oorspronkelijk niet bij het pand behorend doch eventuele herkomst onbekend.

1624

45 x 45 cm

zandsteen

Nieuwestad 8

winkelhuis

Voorstelling van een zwarte zwaan met het onderschrift "IN DE SWARTE SWAEN". Jaarstenen met "1675" en "1951". Het pand is in 1951 geheel vernieuwd met hergebruik van de gevelstenen. De oorspronkelijke doch versleten "ANNO"-steen is daarbij vervangen door een steen met het vernieuwingsjaar.

1675

44 x 40 cm (jaarstenen 26 x 53 cm)

zandsteen

Nieuwestad 106

woonhuis

Voorstelling in de vorm van 3 schijven ("3 gouden prince daelders" of "drie gouden conincx dalders").

XVIb/c

31 x 30 cm

zandsteen

Nieuweweg 1

vm. Friesche Bank (tuinmuur aan Blokhuissteeg)

Tekststeen met "MUNTE : BUREN / 1744". Afkomstig uit het pand Weaze 43, in 1919 herplaatst in het bankgebouw.

1744

34 x 77½ cm

zandsteen

Nieuw Rapenburg 11

woonhuis

Tekststeen met "Godt is die steen / En anders gheen, / Daer ick op bouwe / En vast betrouwe / 17 09" op een rolwerkcartouche. Afkomstig uit het in 1969 afgebroken pand Bollemanssteeg 29, in 1970 herplaatst aan het Nieuw Rapenburg.

1709

39 x 58½ cm

zandsteen

Noorderplantage 3-5

`witte' of molenaarshuisjes

Stichtingssteen in Lodewijk XV-trant met de voorstelling van een stellingmolen en de opschriften "Gelijk de Moolen / draait Geswint / Soo looptonse / Tijd ten Endt" en "Een duisent Seven hondert / Sestigen Een: heeft Isck durcks / hier geleit den Eersten Steen". Afkomstig uit een koren-, mosterd- en moutmolen uit 1761 te Oldeboorn, door N. Ottema in de collectie van Museum het Prinsessehof gekomen en in 1974 herplaatst op de Noorderplantage.

1761

64 x 50½ cm

zandsteen

Noordvliet 255

woonhuis

Voorstelling van een beurtschip onder zeil. Opschrift "18 BEURTSCHIP 95 / LEEUWARDEN-ROTTERDAM / EN SCHIEDAM. / K.H. FEENSTRA. / EBEN-HAEZER."

1895

40 x 34½ cm

hardsteen

Oldegaliëën

Woningcomplex Oud Eigen Brood Bovenal

Gedenksteen met een voorstelling van een zwevend brood `boven al' en het opschrift "EIGEN BROOD / BOVENAL". Vervaardigd door Hans 't Mannetje. Aangebracht bij de voltooiing van de renovatie van het volkswoningcomplex.

1990

40 x 56 cm

kalksteen (Bianco del Mare)

Oostergrachtswal 3

winkelhuis

Tekststeen met "AL TE NA". Afkomstig uit het afgebroken pakhuis Oostergrachtswal 3, in een onbekend jaar verworven door het Fries Museum, in 1998 gerestaureerd en herplaatst.

vóór 1774

26½ x 67 cm

zandsteen

Oostersingel 2

pakhuis Petersburg (zijgevel)

Voorstelling van een wildeman (Hercules). Afkomstig uit Grote Kerkstraat 67, in 1887 verworven door het Fries Museum en in 1940 herplaatst aan de Oostersingel.

XVII-B?

60 x 39 cm

zandsteen

Oostersingel 2

pakhuis Petersburg (zijgevel)

Voorstelling van een trekschuit. Afkomstig uit de Harlinger stal, gebouwd tijdens de aanleg van de trekweg naar Harlingen in 1645/'46. Na de sloop van de stal in 1879 werd de steen door het gemeentebestuur geschonken aan het Fries Museum, dat in 1940 voor herplaatsing aan de Oostersingel zorgde. De voorstelling is nagenoeg identiek doch spiegelbeeldig aan die van een gevelsteen aan de Pijlsteeg.

1646

84 x 208 cm

zandsteen

Ossekop 3

winkelhuis

Voorstelling van een man die een stier aan een hoorntouw leidt, en een wapenschild. Opschrift "T E / ANNO BROER TIAMKES 161[.] / P L". Mogelijk afkomstig uit een pand in Sneek, later aan het Ruiterskwartier te Leeuwarden, in 1951 herplaatst aan de Ossekop.

1615?

43 x 68 cm

zandsteen

Perkswaltje

Nieuw Sint Anthony Gasthuis (zijgevel aanbouw)

Stichtingssteen met het opschrift "Anno 1696. syn deese Kamers aengebout. als voogde / en voogdassen waren van ANTONY Gasthuis. TIBERIUS / TAECAMA HECTOR FENEMA JACOBUS RECALFF / WILHELMUS CRANS ANNA van AITZMA wed: HEXAN / GESINA EPPES wed: BUNING AALTIE GEUSIUS wed: / DRENHUISEN MARGARETA van WALTA wed: COENDERS" op een rolwerkcartouche. Afkomstig uit het in aanzet middeleeuwse Sint Anthony Gasthuis dat in 1877 is afgebroken. Herplaatst omstreeks 1900 in een nieuwe aanbouw van het in 1862/'64 gestichte Nieuw Sint Anthony Gasthuis.

1696

58½ x 173½ cm
zandsteen

Perkswaltje

Nieuw Sint Anthony Gasthuis (Schoenmakerspoort aan Groeneweg)
Twee identieke stenen met een voorstelling van de "insignatiën", driedelig leerlooiersgereedschap, van het Schoenmakers- of Crispijngilde. Afkomstig uit een poortje in de afscheiding om het vroegere, nabijgelegen Schoenmakersperk, vrijgekomen bij de sloop ten behoeve van de gasthuis-nieuwbouw in 1862/'64 en daarin herplaatst.

XVIII?

46 x 51 cm
zandsteen

Pijlsteeg

Ziekenhuis Sint Anthony Gasthuis (geveltop)
Voorstelling van de H. Antonius abt met luiklok en varken. Vervaardigd door Eduard Jacobs, gesigneerd met monogram en gedateerd "'28". Aangebracht bij de bouw van het ziekenhuis.

1928

110 x 75½ cm
zandsteen (Oberkirchner)

Pijlsteeg

Ziekenhuis Sint Anthony Gasthuis
Rolwerkcartouche in Vredeman de Vries-trant, waarop een geschilderd opschrift in de vorm van een afkorting van de Latijnse tekst "S P Q L" (Senatus Populus Que Leovardiensis = senaat en volk van Leeuwarden), en een stadswapen van Leeuwarden. De stenen zouden afkomstig zijn uit een huis op de Tuinen noordzijde. Verworven door het Fries Museum en in 1929 herplaatst aan de Pijlsteeg.

XVII-A

cartouche 43½ x 103 cm, stadswapen 51½ x 47 cm
zandsteen

Pijlsteeg

Ziekenhuis Sint Anthony Gasthuis
Voorstelling van een gouden wagentje met het onderschrift "DE GOUDEN.WAGEN". Afkomstig uit de in 1918 afgebroken herberg Het Gouden Wagentje, Nieuwestad

124, en in hetzelfde jaar geschonken aan het Fries Museum. In 1929 herplaatst aan de Pijlsteeg.
XVII/XVIII
43 x 47 cm
zandsteen

Pijlsteeg

Ziekenhuis Sint Anthony Gasthuis
Voorstelling van twee knechten die hout bewerken met een bijl. Opschriften "D.I.T.M. / 1751" en "Hier houdt men krom en Regt / Die hier Arbeyd is myn Knegt / En die hier by my blyft voor Knegt / Die moet hier houwen Krom en Regt". Herkomst onduidelijk. De steen zou afkomstig kunnen zijn uit de houtzaagmolen De Fisker aan de Oldegalileën. In 1922 geschonken aan het Fries Museum en in 1929 herplaatst aan de Pijlsteeg.
1751
59½ x 74 cm
zandsteen

Pijlsteeg

Ziekenhuis Sint Anthony Gasthuis
Stichtingssteen in late Lodewijk XIV-trant met een voorstelling van een fenix die herrijst uit het vuur. Onderschriften "MOLEN DE IONGE FENIX", "REES DE FENIX UIT DE KOLEN / EN DES VADERS ASSCHE WEER, / SO DOET OOK DEES NIEUWE MOLEN / TWEE VERSLOND HIER 'T VUUR WELEER / SIET GY DEES UIT STEEN FORMEEREN / DIE DEN EEK EN DUWESTEEN, / DOET TOT NUTTE STOF VERKEEREN / TOT DE DIENST VAN YDER EEN, / 'S HEMELS HAND DIE DEKK'VOORTAAN / DIT GESTIGT SO LANG'T SAL STAAN", "GESTIGT DOOR / P:& H: van der Meulen" en "1752". Afkomstig uit de in 1904 afgebroken oliemolen De Jonge Fenix, Zuidvliet 418, in 1904 geschonken aan het Fries Museum en in 1929 herplaatst aan de Pijlsteeg.
1752
275 x 164 cm
zandsteen

Pijlsteeg

Ziekenhuis Sint Anthony Gasthuis
Voorstelling van een houtzaagmolen. De steen zou afkomstig zijn van een blekerij op

de Hoekstersingel doch dit lijkt onwaarschijnlijk. In 1909 geschonken aan het Fries Museum en in 1929 herplaatst aan de Pijlsteeg.

XVIII

58½ x 55½ cm

zandsteen

Pijlsteeg

Ziekenhuis Sint Anthony Gasthuis

Voorstelling van de Dokkumer Trekschuit. Afkomstig uit de Dokkumer Stal aan de Eebuurt, gebouwd naar aanleiding van de aanleg van het jaagpad naar Dokkum in 1646/47. In 1892 verworven door het Fries Museum en in 1929 herplaatst aan de Pijlsteeg.

1647

79½ x 203½ cm

zandsteen

Pijlsteeg

Ziekenhuis Sint Anthony Gasthuis

Jaarsteen met een gekroond stadswapen van Leeuwarden. Opschrift in de vorm van een afkorting van de Latijnse tekst Senatus Populus Que Leovardiensis en jaartal "1638 / S.P.Q.L". Herkomst onbekend, in 1929 herplaatst aan de Pijlsteeg.

1638

62 x 37 cm

zandsteen

Poststraat 43

winkelhuis

Voorstelling van een rode os met het onderschrift "INDE.ROODE.OS". Waarschijnlijk is in het pand eertijds een vleeshouwerij gevestigd geweest.

XVII-A?

54 x 65 cm

zandsteen

Pottebakkersplaats

woningcomplex (boven poort)

Wapensteen met het alliantiewapen van een onbekend echtpaar en jaarstenen met "ANNO" en "1648". Afkomstig uit het afgebroken huis Achter de Grote Kerk 21, in 1983/84 herplaatst in het op dezelfde lokatie verrezen woningcomplex.

1648
33 x 49 cm (jaarstenen 27½ x 51 cm)
zandsteen

Raadhuisplein 34

woonhuis
Tweedelige steen met een allegorische voorstelling van Vrouwe Fortuna en het onderschrift "INDE FORTUYN". Jaarstenen in rolwerkcartouche-vorm met "ANNO" en "1666".
1666
79½ x 58½ (jaarstenen 37 x 79 cm)
zandsteen

Romkeslaan 30 t/m 150

woningcomplex
Voorstelling van een parkiëttulp. Gedeeltelijk Fries opschrift "de Tulp / IENHEID / YN FERSKAAT" (eenheid in verscheidenheid). Vervaardigd door Hans 't Mannetje.
1998
78 x 59½ cm
kalksteen (Bianco del Mare)

Sacramentsstraat 19

vm. Synagoge
Twee tekststenen met de Hebreeuwse opschriften "(samenkomen zult u in des konings huis, Ps. 45:16)" en "(moge het hun tot heiligdom dienen, Ez. 11:16)". De letters van de beide laatste woorden - Hebr. letters hebben ook getalwaarde - geven samengesteld resp. het jaartal 5625 (= 1865) en 5565 (=1805). Aangebracht bij de uitbreiding van de bestaande synagoge in 1865/'66.
1865
34½ x 103 cm
hardsteen

Schapendijkje 6-6a

Noorderbegraafplaats (beheerderswoningen en flankerende muren)
Acht tableau's met vier verschillende voorstellingen, gestileerd in Art Déco-trant. In de woningen voorstellingen van een vrouwenhoofd met volledig zichtbaar gelaat en van een oude-mannenhoofd met voor de ogen geslagen handen. In de flankerende muren voorstellingen van een kylix-achtige schaal met een kaars, helder brandend

resp. net gedooft. Vervaardigd in opdracht van architect en directeur der Gemeentewerken L.H.E. van Hijckama Vlieg, door W.C. Brouwer?

1923

33 x 71 cm en ca. 25 x 20 cm

terracotta (roodbakkend)

Schoenmakersperk 2-2a

vm. Nieuwe Stadsweeshuis, thans Fries Natuurmuseum (zijgevel Levissonstraat)
Voorstelling van een tweezijdige kam, gevat in een rolwerkcartouche waarvan de opstaande zijden worden gevormd door halve vogels met kwabornament-achtige trekken. Afkomstig uit een woonhuis te Leeuwarden, mogelijk van een wolkammer, in 1882 in bruikleen gegeven aan het Fries Museum, in 1998 gerestaureerd en herplaatst aan de Levissonstraat.

ca. 1650

45 x 58 cm

zandsteen

Schrans 2

Woningcomplex

Voorstelling van een windvaan in de vorm van een zeilschip op een spits. Fries opschrift "S E / W N / MANNICH KEAR" (menig keer). Vervaardigd door Hans 't Mannetje.

1997

76 x 51½ cm

kalksteen (Bianco del Mare)

Sint Jacobsstraat 31

winkelhuis

Voorstelling van een os met de opschriften "1612" en "IN DE BLAWE OS". Afkomstig uit het afgebroken pand Nieuwestad 52, waarin eertijds vermoedelijk een vleeshouwerij gevestigd is geweest. In 1882 verworven door het Fries Museum en in 1998 gerestaureerd en herplaatst aan de Sint Jacobsstraat.

1612

46 x 45½ cm

zandsteen

Sint Jacobsstraat 4

winkelhuis

Voorstelling van een wondenmannetje met het Latijnse onderschrift "corpus / multifarium vulnerum" (het lichaam op vele wijzen gewond). Afkomstig uit de voorganger van het bestaande winkelhuis, dat in 1939 geheel door brand werd verwoest.

XVII

52 x 30 cm

zandsteen

Sint Jacobsstraat 22

winkelhuis (inpandig lichthof)

Voorstelling met een emblematische duiding van een rijksappel waarop een hond zit en waar een slang met een hart in zijn bek omheen kronkelt. Onderschrift "DE NYT BAART STRYT" op banderolle. Afkomstig uit de voorganger van het bestaande winkelhuis dat in 1927 is gebouwd.

XVII-B?

ca. 42 x 48 cm

zandsteen

Slotmakersstraat 11

woonhuis (zijgevel)

Voorstelling van een zittende speelman met luit. Opschrift "A MXM D / DE SPEELMAN / SL". Ontworpen door Architectenbureau Adema, uitgevoerd door Arends Steenhouwerij. Aangebracht bij de oplevering van de restauratie en verbouwing van het uit 1652 daterende winkelhuis.

1990

73 x 46 cm

hardsteen

Slotmakersstraat 18-20

winkelhuis

Gedenksteen in Lodewijk XVI-trant met het Hebreeuwse opschrift "....." (Heil U Israël 1781). Afkomstig uit een Joods badhuis (mikwe) aan de Nieuweburen of aan de Slotmakersstraat. In 1865 herplaatst in een nieuw badhuis aan de Slotmakersstraat, dat in 1931 is vervangen door het bestaande pand met winkels en bovenwoningen.

1781

56½ x 69½ cm

zandsteen

Mr P.J. Troelstraweg 102

herenhuis

Voorstelling van een golf op zee. Het huis stond bekend als huis De Golfslag en is ontworpen in opdracht van (en waarschijnlijk door) D. Hoekstra, ingenieur bij Rijkswaterstaat.

1937

38 x 48 cm

zandsteen

Turfmarkt 20

Fries Museum (boven vm. steeg tussen 20 en 22)

Gekroond provinciewapen van Friesland op rolwerkcartouche in barokke trant.

Herkomst en verwervingsjaar onbekend.

XVII-B?

68 x 54 cm

zandsteen

Tweebaksmarkt 5 t/m 21

woningcomplex

Stichtingssteen met een tweetalige tekst. Latijns en Nederlands opschrift "AD HONOREM DOMES PAUPERUM VIDUARUM / SUBLEVATIONEM IN MEMORIAM FUNDATORUM / EST BENEFACTORUM HUIUS GERONTONOMY / HOC AEDIFICIUM AB ADMINISTRATORIBUS EIUSDEM / INCEPTUM ES ABSOLUTUM EST ANNO M:D:C:XXXii" en "TER EEREN GODS EN TOT ONDERSTANDT VAN / ARME WEDUEN IS DIT GEBOUW TER MEMORY / VAN DE FONDATEURS EN WELDOENERS VAN / DESEN GODS HUYSE BY DE ADMINISTRATEURS DER / ZELVER OPGEREGHT INT JAER CHRISTY 1632". Afkomstig uit het vm. Ritske Boelema Gasthuis aan de Monnikemuurstraat, dat in 1623 was gesticht en in 1632 de eerste uitbreiding onderging. In 1850 verhuisde de instelling naar de Turfmarkt, waar in 1988 het nieuwste 'gasthuis' tot stand kwam met de oude stichtingssteen in de voorgevel.

1632

29 x 187½ cm

zandsteen

Tweebaksmarkt 5 t/m 21

woningcomplex

Stichtingssteen met het opschrift "AD MAJOREM DEI GLORIAM / In het Jaar 1548, den 12den December heeft Keizer Karel de vyfde dit / ZOETE NAAM JEZUS GILDE / OF / RITSKE BOELEMA GASTHUIS / geaprobeerd en bevestigd. In 1632 werd daartoe een gebouw in de Muntjemuurstraat / binnen Leeuwarden gesticht, hetwelk

herwaarts overgebracht, alhier, terplaatse waar voorheen / het Landschapshuis van Friesland stond, in 1849 en 1850 werd opgebouwd." Afkomstig uit de tweede vestiging van het gasthuis te Leeuwarden, aan de Turfmarkt. In 1988 herplaatst in het nieuwste `gasthuis'-gebouw.

1850

70 x 199 cm

hardsteen

Tweebaksmarkt 23

PTT-telefoonkantoor

Twee reeksen van zestien stenen met voorstellingen van merendeels vrouwenfiguren alsook mannenfiguren, betrokken bij uiteenlopende handelingen en ambachten.

Opschriften op vier stenen die samen een vierkant vormen, met een "W", "N", "Z" en "O", mogelijk aanduidingen van de vier windrichtingen. Vervaardigd door Anno Smith.

1956

52½ x 54 cm

geglazuurd terracotta

Tweebaksmarkt 49

poortje tussen 47 en 49

Wapenstein in aedicula-vorm met een nagenoeg blindgekapt alliantiewapen.

Opschrift "ANNO 1641". Het is mogelijk het alliantiewapen Haersma-Scheltinga, van Aulus van Haersma (ca. 1611-1669) en Catharina Liviusdr. van Scheltinga (1619-1652), gehuwd in 1637 en vanaf 1640 bewoners van Haersma State onder Oudega, Smallingerland. De wapenstein zou afkomstig kunnen zijn van het voornoemde Haersma State en moet dan omstreeks 1731, toen Aurelia van Haersma het huis Tweebaksmarkt 49 betrok, naar Leeuwarden zijn verplaatst. De steen is in 1993 gepolychromeerd.

1641

87½ x 83 cm

zandsteen

Tweebaksmarkt 49 (Nieuwe Oosterstraat ong.)

achterhuis (vm. tuingevel)

Wapenstein in classicistisch-barokke trant met nagenoeg blindgekapt, door putti opgehouden alliantiewapen. Het achterhuis dateert naar alle waarschijnlijkheid uit het derde kwart van de zeventiende eeuw. Het is dan het alliantiewapen Hogenhuys-Hartmans (Jacob van Hogenhuys en Catharina Hartmans, die Tweebaksmarkt 49 c.a. in 1655 verwierven) of Ockinga-Camstra (Jarich van Ockinga en Barber Hommesdr. van Camstra, die in 1669 eigenaar werden).

XVIIc

120 x 201½ cm
zandsteen

Tweebaksmarkt 48

vm. kantoor Levensverzekeringmij. De Utrecht
Twee wapenstenen met schildhoudende leeuwen, een met het wapen van Utrecht en de ander met de Nederlandse leeuw. Vervaardigd door Joseph Mendes da Costa.
1904/'05
36 x 125 cm
zandsteen?

Vierhuisterweg 61

stelpboerderij (zijgevel)
Stichtingssteen in vage Lodewijk XV-trant met het opschrift "DEN GRONDSTEEN VAN DIT HUIS LAG IZABELLA'S HAND; / 'T HERBOUWDE VIERHUIS WAGT VAN GOD DEN MILDEN ZEGEN, / IN'T KWEEKEN VAN HET VEE, EN'T BLOEYEN VAN HET LAND. / HIERIN IS 'S LANDMANS STEUN, EN 'S LANDHEERS HEIL GELEGEN. / DEN 26 MAY 1758" en aanvulling met "HERBOUWD / 1890". De genoemde Izabella is Izabella Alegonda Vegilin van Claerbergen (1729-1769).
1758, aanvulling 1890
oudste steen 50½ x 105½ cm, aanvulling 56 x 57 cm
oudste steen zandsteen, aanvulling kunststeen

Voorstreek 9

winkelhuis (zijgevel)
Voorstelling van een geharnaste ridder met lans en zwaard. Onderschrift "DE YSERMAN". Afkomstig uit de vroegere voorgevel van hetzelfde huis; omstreeks 1860 kreeg het huis een nieuwe voorgevel en werd de steen naar de zijgevel verplaatst. In 1993 gerestaureerd.
XVIIb/c
137 x 75 cm
zandsteen

Voorstreek 62

woon/winkelgebouw

Gekroonde wapenstenen in vier reeksen met de 32 kwartieren van Frans Doecke van Cammingha (1680). Opschriften "CAMMINGA, EMINGA, HEERMA, TZIAERDA,

MINNEMA, FEYTSMA, IUUIGA, HARINXMA", "HEERMA, WALTA, IUUIGA, HARINXMA, CAMMINGA, MINNEMA, AYLVA, WINNOLSMA", "DONIA, EMINGA, STINSTRA, YTSMA, HOLDINGA, EYSSINGA, ROORDA, CAMMINGA" en "HAYTSMA, WALTA, HERINGA, EELSMA, BOTNIA, OCKINGA, WALTA, WALTA". Afkomstig uit de voorgevel van het in de kern middeleeuwse doch later meermalen verbouwde Cammingha- of Amelandshuis, dat in 1984 geheel afbrandde. De wapenstenen zijn in 1990 gerestaureerd en herplaatst in de vervangende nieuwbouw.
XVII (1676?)
elke steen 44 x 26 cm
zandsteen

Vredeman de Vriesstraat 22

vm. Rijks Middelbare Landbouw School
Wapensteen in neo-Lodewijk XVI-trant met de gekroonde wapens van Leeuwarden, Friesland en Nederland.
1914/'15
110 x 135 cm
zandsteen

Weaze 30

pakhuis (zijgevel)
Tweedelige wapensteen met het blindgekapte wapen van Viglius (Wigle) van Aytta, omhangen met de tekenen, behorende bij de Orde van het Gulden Vlies. Latijns onderschrift "PLUS OULTRE" (steeds verder). Afkomstig uit de voorgevel van de Aytastins, die vroeger op dit perceel stond en omstreeks 1906 is vervangen door het bestaande pakhuis. In 1991 gepolychromeerd.
XVIc
wapensteen 63 x 45 cm, tekststeen 14½ x 55 cm
zandsteen

Weaze 40

woon/bedrijfspan
Voorstelling van een orgel met het Spaanse opschrift "EN ORG[AN]O MVCHO / EN DIOS TODO" (in het orgel is er veel, in God is evenwel alles). Jaarstenen met "1743" en "1928". Afkomstig uit het afgebroken pand met een trapgevel, dat eertijds op dit perceel stond. De oorspronkelijke "ANNO"-steen is bij de vernieuwing in 1928/'29 vervangen door de "1928"-steen.
XVII?
48½ x 37½ cm
zandsteen

Zaailand 72-74

woningcomplex

Voorstelling van een zaaïende mannenfiguur. Opschrift "DE,ZAEIJER / 1648 / 1893". Afkomstig uit het afgebroken pand Zaailand 74; het jaartal 1893 werd aangebracht na een verbouwing in dat jaar. In 1980/'81 is op deze lokatie vervangende nieuwbouw verrezen, waarbij de steen is herplaatst.

1648, aanvulling 1898

39 x 45 cm

zandsteen

Lekkum, Tjerkepaed

Hervormde Kerk (boven entree)

Stichtingssteen in Lodewijk XV-trant met het opschrift "Met Voor Kennis / Van Den Hoog Wel Geboren Heer / Jr Ubbo Van Burmania / Grietman Over Leeuwarderadeel / En Op Order Van / De Edelen en Eigenerfden / Van Den Dorpe Lekkum / Is Deese Kerk en Tooren Herbouwd / MDCCLXXVIII / Onder het Op Zigt der Kerkvoogden / Tiete hettenga Tromp, en Pieter Syberens / En Directie van den Kamerbewaarder / Gosling Lourens / En Heeft Hein Blok Tichelaar / Te Leeuwarden Op Den / 20 Mey 1778 Den / Eersten Steen Gelegt".

1778

100 x 100 cm

hardsteen

Snakkerburen, Oan 'e Ie 24

woning

Voorstelling van een stookketel en destilleervaten. Opschriften "IN DE STOOKERY" en "17 37". Afkomstig uit het pand dat eertijds op dit perceel stond en in 1949 werd vervangen door de huidige dubbele woning.

1737

42½ x 59 cm

zandsteen

Swichum, Aytadyk

dorpskerk (kerkhofmuur)

Drie wapenstenen (twee grote en een kleine) in renaissancistische trant met wapens van het geslacht Aytta en een stichtingssteen met het Latijnse opschrift "Opus Hoc Viglius zuichemus ab: / Aytta fundavit et procur_te Gerbrando / eius fratre excedificatuin existit / .A° 1572." (Dit werk heeft Wigle van Aytta gesticht en door de zorg van zijn broer Gerbrand is het gebouwd). Afkomstig uit het in 1912 afgebroken,

naast de kerk staande Aytta Godshuis; de grote wapenstenen en de tekststeen werden in 1924 geschonken aan het Fries Museum, de kleine wapenstein verkeerde al sinds 1912 in particulier bezit. In 1997 zijn alle stenen gerestaureerd en herplaatst bij de kerk.

1572

wapenstenen 51½ x 46 cm,
61 x 53 cm en 31½ x 31 cm,
teksteen 20 x 60 cm
zandsteen

In openbare verzamelingen

Museum het Prinsessehof Grote Kerkstraat 9-11

Voorstelling in Lodewijk XIV-trant van een hoefstal, waarin een paard werd vastgezet om een hoef te beslaan. Opschrift "1744". Herkomst onbekend.

1774

61 x 45½ cm
zandsteen

Museum het Prinsessehof Grote Kerkstraat 9-11

Voorstelling van een rosmolen voor het malen van boekweit. Afkomstig uit het afgebroken pand Noordvliet 261 en omstreeks 1940 door notaris N. Ottema in de collectie van Museum het Prinsessehof gekomen.

XVII/XVIII

56½ x 58½ cm
zandsteen

**Museum het Princessehof
Grote Kerkstraat 9-11**

Stichtingssteen in de vorm van een puntgevel. Opschrift "Ao 1645 . Maert 18 / Dese plaets is genaemt / St. lops lyen / Daer op heeft lucke / Pytters van Tysma geleit / de eerst stien." Afkomstig uit het afgebroken woonhuis Boterhoek 137 (Sint Jobsleen), in 1961 verworven door Museum het Princessehof.

1645
47 x 40½ cm
zandsteen

**Museum het Princessehof
Grote Kerkstraat 9-11**

Stichtingssteen met het opschrift "De Wees-Vaers, stellende ter zij / De Kosten van het nodich bouwen / Schoncken, aen de Diaconij, / Dees Kamers oudt, voor oude Vrouwen. / FREDRICK HILLAMA, quam, daer naer / Deur Doods-Geschenck haer mildt vereeren, / Waer deur dees Kamers allegaar, / Sijn nieuus herbout, tot zijnder Eeren." Afkomstig uit de afgebroken Hillamakamers aan de Amelandssteeg.

XVIIb
32½ x 155 cm
zandsteen

**Museum het Princessehof
Grote Kerkstraat 9-11**

Voorstelling van een hoge ton, uitgevoerd in perspectief om van onderen bekeken te worden; kennelijk heeft de steen hoog in een gevel gezeten. Herkomst onbekend.

XVII?
71 x 32 cm
zandsteen

**Fries Museum
Turfmarkt 11**

Voorstelling van een moor ten voeten uit, de linkerarm rustend op balen tabak en in de rechterhand een bos tabaksbladeren. Opschrift "DE IONGE MOOR". In 1758 werd de steen opgenomen in de nieuwe, in Lodewijk XV-trant opgetrokken klokgevel van Over de Kelders 18. Mogelijk dateert de steen echter nog uit de zeventiende

eeuw; de herkomst is in dat geval onbekend. In 1924 werd de klokgevel afgebroken en de steen geschonken aan het Fries Museum.

XVII/XVIII

172½ x 59½ cm

zandsteen

**Fries Museum
Turfmarkt 11**

Driedelige steen met een voorstelling van een huis met een toren, waarop een spits met windwijzer. Bij de aanzet van het dak links en rechts een haan. Onderschrift "OP.HAENENBURCH / 1643", afkomstig uit het afgebroken huis Klein Hanenburg, Berlikumermarkt 21. Waarschijnlijk vervaardigd door meester-steenhouwer Sjoerd Ates Haackma. In 1890 verworven door het Fries Museum.

1643

110 x 66 cm

zandsteen

**Fries Museum
Turfmarkt 11**

Tweedelige stichtingssteen met een wiskundig raadsel (mathematische figuur, formule en begeleidende tekst) waarin de bouwdatum van het huis is verwerkt. Opschrift "dese B C A D figure is winckeld in A.B.D.C. / A.B. en A.D. zijn even lang / en het AREA is 3822 1249:10658 / A B en B C doen te samen 112 9:73. / B C. gemultipliceert met 54 54:73. sal comen in / wat Jaer en dach het fundament van / dit Huys geleit is. en A.B gemultipliceert / met 20 sal comen de tijt van Jaer ende / dach doen dit Huys gemaect was" (Winkeld = rechthoekig; AREA = oppervlak; gemultipliceert = vermenigvuldigd). Afkomstig uit een afgebroken huis aan de Uniabuurt achter Berlikumermarkt 21. Vervaardigd door meester-steenhouwer Sjoerd Ates Haackma. In 1901 geschonken aan het Fries Museum.

1642

62 x 53½ cm

zandsteen

**Fries Museum
Turfmarkt 11**

Voorstelling van een zwijnskop met het opschrift "1659". Afkomstig uit het woonhuis De Bargekop op de noordelijke hoek van de Koningsstraat en de Turfmarkt, dat kort na 1800 is afgebroken voor een uitbreiding van het Eysingahuis. Daarna opgenomen in de collectie van het Fries Museum.

1659

37½ x 62½ cm
zandsteen

**Fries Museum
Turfmarkt 11**

Voorstelling van een smalschip onder zeil. Opschriften in gotische minuskels "Anno M cccccc x iii" en "Dit Is Inde Smack". Afkomstig uit een woonhuis aan de Heerestraat, in een onbekend jaar opgenomen in de collectie van het Fries Museum.
1613

78½ x 57 cm
zandsteen

Jaar- en naamstenen

Auckamastraatje 6

voorgevel
"ANNO" en "1655" (rolwerkcartouches)

Bagijnestraat 42

voorgevel
"ANNO" en "1661"

Bij de Put 15

voorgevel
"1619" (rolwerkcartouche)

Blokhuissteeg 3

voorgevel
"A° 1729"

Doelestraat 2-4

tuingevel
"ANNO" en "1739"

Eewal 60

voorgevel
"ANNO" en "1619"

Eewal 66

voorgevel
"ANNO" en "DOMINI"

Emmakade 48

voorgevel
"1914"

Emmakade 126

voorgevel
"AURELIA"

Groningerstraatweg 41

voorgevel
"JOHANNA"

Grote Kerkstraat 216

voorgevel
"CAMMINGA HORN"

Grote Hoogstraat 16

zijgevel
"1683" (rolwerkcartouche)

Grote Kerkstraat 35

achtergevel
"1695"

Harlingerstraatweg 46-48

voorgevel
"AUSTIA" en "WOLGA"

Heerestraat 7

voorgevel
"ANNO" en "1669"

Kleine Kerkstraat 25

voorgevel
"ANNO" en "1891" (rolwerkcartouches)

Klein Schavernek 10

voorgevel
"1887." (cartouche)

A.S. Levissonstraat 40

vm. Joodse School, voorgevel
"DUSNUS-SCHOOL. / 1886-5647" (rolwerkcartouche)

Margaretha de Heerstraat 2

voorgevel
"CHRISTELIJKE KWEEKSCHOOL"

Naauw 4

voorgevel
"ANNO" en "1678" (rolwerkcartouches)

Nieuweburen 107

voorgevel
"A° 1639"

Nieuwe Oosterstraat 28

voorgevel
"ANNO" en "1894"

Nieuwestad 71

voorgevel
"ANNO-1885" (rolwerkcartouche)

Noordersingel 98

voorgevel
"1908"

Noordvliet 5

voorgevel
"1918" en twee non-figuratieve stenen

Noordvliet 9

voorgevel
"A° D° " en "19[.]" (cartouches)

Noordvliet 109

voorgevel
"1735" en "1917" (cartouches)

Oosterkade 3

voorgevel
"ANNO" en "1897"

Oosterkade 72

vm. Kantongerecht, voorgevel
"ANNO" en "1879" (rolwerkcartouches)

Oostersingel 8

voorgevel
"KOOPHANDEL"

Oostersingel 66 ged.

voorgevel
"ANNO", "GEM.BEWAARSCHOOL N° 5." en "1883" (rolwerkcartouches)

Oostersingel 66 ged.

voorgevel
"GEMEENTESCHOOL N° 11" (rolwerkcartouche)

Oranje Nassaupark 5

zijgevel
",,IDUNA.'"

Oranje Nassaupark 6

voorgevel
"ANNO" en "1905"

Pijlsteeg 3

voorgevel
"1705" (banderolle)

Schoolstraat 4

voorgevel
"ANNO", "1886" en "GYMNASTIEKSCHOOL N° 4."

Schrans 27

voorgevel
"REHOBOTH", "A.D." en "1915"; "REHOBOTH", "A.D." en "1924"

Slotmakersstraat 2

voorgevel
"ANNO / 1738"

Spoorstraat 80 t/m 92

voorgevel
"ONS BELANG."

Tuinen 31

voorgevel
"ANNO" en "1712" (cartouches)

naast Turfmarkt 11

aanbouw Kancelarij, voorgevel
"RIJKSARCHIEVEN" (cartouche)

Tweebaksmarkt 30

voorgevel
"ANNO" en "1886"

Voorstreek 52

voorgevel
"ANNO" en "1888" (banderolles)

Weaze 24

voorgevel
"ANNO" en "1682"

Willem Lodewijkstraat 53

voorgevel
"1907"

Willemskade 22

voorgevel
"ANNO" en "1894"

Wybrand de Geeststraat 13

voorgevel
"KOLONIALE- EN GRUTTERSWAREN" en "D. BOERSMA"

Wybrand de Geeststraat 99

voorgevel
"MIDDELBURG."

Zuidvliet 28

voorgevel
"Anno / 1754"

Zuidvliet 40

voorgevel
"ANNO" en "1726" (banderolles)

Zuidvliet 84

voorgevel
"ANNO" en "1908"

Grensgevallen

Raadhuisplein 36

Stadhuis
Stichtingssteen in Lodewijk XIV-trant met het opschrift "Den eersten April 1715 heeft / Zyne Hoogheid den Heere / Willem Carel Hendrik Friso, / Prinse van Oranje en Nassau, / Erf-Stadhouder / en Capitain Generael van Friesland, / etc. etc. etc. den eersten steen aan dit Stadshuis gelegd / oud 3 Jaaren en 7 maanden". Vervaardigd door Gerbrandus van der Haven?
1715
65 x 160 cm
zandsteen

bij Raadhuisplein 36

Raadzaal

Stichtingssteen in Lodewijk XV-trant met de opschriften "Den 12en Augustus 1760 / heeft Zyne Hoogheid Prins Willem de V / Erf-Stadhouder Capt- en Admiraal Generaal / der Vereenigde Nederlanden etc. etc. etc. / Den eersten steen van dit gebouw laten leggen door den / Hoogwaarden Heer R.H. Baron van Hambroick ter presentie / van Haare Hoogheid Mevrouw de princes Douairière / etc. etc." en "Inscr.renov." en "MCMXXVIII."

1760, aanvullingen 1928

ca. 75 x 240 cm

zandsteen

Turfmarkt 13

Kanselarij

Stichtingssteen met het Latijnse opschrift "REDEMPT. INCARNATI / MDLXX.VII ID.NOVEMB. / Divo Philippo, Hispaniarum Rege Catholico et Frisiae Do= / mino regnante, Carolo de Brimeu, Comite de Megen eivsdem / Regis nomine Frisiam gvbernante, S.S. hanc ivstitiae aedem opera / et sollicitvdine Caroli Nitzenii, qvondam Praesidis inchoatam, piis / votis et concordibvs animis Igramvs ab Achelen, Praeses, Iacobvs / Rovssel. Valerivs ab Ockingha, Adrianvs Vastaerts, Antonius Lopes / del Vaille, Bovdevinvs à Loo, Exqvaestor, Idzardvs à Sickingha, Pe= / trus à Frittema, Focco Rommarts, Joannes Carolvs, Procvrator Re= / givs, Jvlivs à Dekama, Hyeronimvs ab Hania et Hector ab Aytta, Con= / silarii, solenni peracto sacro, primvm iuris dicendi cavsca collegia= / tim cvm Petro ab Emskerck, Graphaeo, ingressi, hoc Monu= / mentvm perpetvae memoriae ergo posvervnt." (In het jaar des heeren 1571 den 7 november, Onder de regering van Filips den Katholijke, Koning van Spanje en Heer van Friesland, terwijl Karel van Brimeu, Graaf van Megen, in zijnen naam Stadhouder van Friesland was, nadat dit heilig Huis des Regts door den ijver en de zorg van den vorigen President Karel van der Nitzen was begonnen, hebben Igram van Achelen, Voorzitter, Jacobus Roussel, Watze van Ockingha, Adriaan Vastaerts, Antonius Lopes del Vaille, Boudewijn van Loo, voormalig Rentmeester, Idserd van Sickingha, Petrus van Frittema, Focke Rommarts, Joannes Carolus, Procureur des Konings, Julius van Dekema, Hieronimus van Hania en Hector van Aytta, Raadsheren, met vrome wensen en eenstemmige gemoederen, na het bijwonen van eene plegtige godsdienstoefening, met Pieter van Emskerck, Griffier, hier voor de eerste maal tot uitspraak van het regt vergaderd, zitting genomen, en tot eene eeuwige gedachtenis dit Gedenkteken hier doen stellen).

1571

101 x 173 cm

zandsteen

Zie ook:

[Kerninventarisatie gevelstenen](#) (waaronder Leeuwarden)